

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 22 maart 2012
Ons kenmerk 12/3.3/2012001968
Behandeld door mevrouw M.W. Zijlstra (0592) 36 53 18
Onderwerp: Omzetting brief Beleidsvisie Sociaal vanaf 2013 naar statenstuk

Geachte voorzitter/leden,

Op 7 maart 2012 heeft uw Statencommissie Economie en Cultuur de Beleidsvisie Sociaal vanaf 2013 besproken. Deze bespreking heeft geleid tot een aantal aanpassingen in het visiedocument. Deze aanpassingen hebben betrekking op het volgende.

- Titelpagina: jaartallen aangepast ('vanaf 2013' in 'van 2013 tot en met 2015').
- Pagina 3: jaartallen aangepast ('vanaf 2013' in 'vanaf 2013 tot en met 2015').
- Pagina 10, paragraaf 3.2.3: eerste alinea zin geschrapt, tweede alinea zin toegevoegd, derde alinea toelichting op iconroutes.
- Pagina 16, paragraaf 6.1: na 2014 open markt in plaats van na 2015.
- Pagina 18: verlenging subsidie Sensor tot januari 2014 in plaats van tot januari 2013.
- Pagina 18, paragraaf 6.1.3: voor de geormerkte projectgelden wordt een programma van eisen opgesteld.

Ook heeft uw statencommissie het besluit genomen om bovengenoemde beleidsbrief om te zetten naar een statenstuk. Hierbij voldoen wij aan dit verzoek en bieden wij u dit statenstuk aan ter besluitvorming in uw vergadering van 18 april 2012.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
coll.

***Statenstuk* 2012-523**

Beleidsvisie Sociaal 2013 tot en met 2015

Voorgestelde behandeling:

- provinciale staten op 18 april 2012
- fatale beslisdatum: 18 april 2012

Behandeld door mevrouw M.W. Zijlstra en de heer P.H. Hofstra , telefoonnummer (0592) 36 53 18 / (0592) 36 56 25, e-mail m.zijlstra@drenthe.nl of p.hofstra@drenthe.nl

Portefeuillehouder: de heer A. van der Tuuk

Inleiding

Uw staten hebben bij de bespreking van de Begroting 2012 (motie M2011-15) om duidelijkheid gevraagd over het sociale beleid vanaf 2013. Met onze brief van 7 december 2011 hebben wij u geïnformeerd over ons besluit en een eerste aanzet gegeven voor de uitwerking van deze motie.

Na 7 december is gewerkt aan een concretisering van onze visie op het sociale domein voor de periode 2013 tot en met 2015. In het voorliggende document is de Beleidsvisie Sociaal voor deze periode beschreven.

De keuzes die wij in dit kader hebben gemaakt vloeien voort uit achtereenvolgende bestuurlijke keuzes. De afgelopen jaren zijn er veel bestuurlijke ontwikkelingen geweest die hebben geleid tot het gegeven dat het sociale domein geen kerntaak is van de provincie. Wettelijke taken blijven wij natuurlijk uitvoeren. Daarnaast blijven wij een aantal rollen in het sociale domein vervullen. In de overgang willen wij erop toezien dat het sociale domein stevig wordt verankerd in de terreinen die wel tot onze kerntaak behoren, zoals de uitvoering van de Omgevingsvisie en de ontwikkeling van het Vitaal Platteland.

Wij kiezen ervoor de reeds ingezette trend in de Sociale Agenda 2009-2012 door te zetten door meer middelen flexibel in te zetten voor onze kerntaken (en beperkte autonome taken) en minder middelen te verstrekken als vaste budgetten voor instellingen.

Advies

1. Instemmen met de Beleidsvisie Sociaal 2013 tot en met 2015.
2. Instemmen met de financiële vertaling behorend bij de Beleidsvisie Sociaal 2013 tot en met 2015 (opgenomen als bijlage 1, blad 1 en 2, in de Beleidsvisie 2013 en tot met 2015).
3. Het bezuinigingsperspectief voor de instellingen BOKD, Sensor, STAMM CMO, SportDrenthe en Zorgbelang Drenthe voor de periode 2013 tot en met 2015 vaststellen.

Beoogd effect

- Duidelijkheid geven over de invulling van de provinciale rol op het sociaal domein voor de periode 2013 tot en met 2015, conform motie M2011-15.
- Helderheid verschaffen aan betrokken instellingen over de beschikbare financiële middelen voor de periode 2013 tot en met 2015.

Argumenten

- 1.1. *Onze beleidsvisie geeft de gevraagde duidelijkheid over de toekomst van het sociale domein aan uw staten.*
- 1.2. *Door middel van deze beleidsvisie en financiële vertaling wordt helderheid over de provinciale rol op het sociale domein aan de Drentse gemeenten verschaft.*
- 2.1. *De financiële vertaling past binnen de provinciale Begroting.*
- 3.1. *Het is noodzakelijk om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen aan de betrokken instellingen die vanuit het sociale domein prestatiesubsidies ontvangen.*

3.2. De beleidsvisie als financieel kader dient als basis voor onze opdracht aan de instellingen door middel van een concreet Programma van Eisen (voor zowel het vaste als flexibele budget).

Uitvoering

Tijdsplanning

De beleidsvisie heeft betrekking op de periode 2013 tot en met 2015.

Financiën

Het financiële kader past binnen de budgetten van de lopende Begroting (programma 4, onderdeel Vitaal Drenthe: welzijn, jeugdzorg, onderwijs en sport en cultuur). Voor een uitleg over de onderstaande posten verwijzen wij naar de beleidsvisie.

Totaalbudget sociaal domein (exclusief Jeugdzorg)				
	2012	2013	2014	2015
Instellingen totaal	€ 2.908.000	€ 2.079.100	€ 1.244.350	€ 785.000
Instellingen vaste budget	€ 220.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
	€ 574.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
	€ 145.000	€ 145.000	€ 0	€ 0
	€ 210.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
	€ 1.759.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Instellingen vaste budget - totaal	€ 2.908.000	€ 930.000	€ 785.000	€ 785.000
Instellingen flexibel budget	€ 0	€ 54.000	€ 0	€ 0
	€ 0	€ 251.800	€ 108.300	€ 0
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 0	€ 112.000	€ 59.500	€ 0
	€ 0	€ 731.300	€ 291.550	€ 0
Instellingen flexibel budget - totaal	€ 0	€ 1.149.100	€ 459.350	€ 0
(geoormerkte) projectgelden	€ 2.846.000	€ 1.340.400	€ 1.263.150	€ 1.752.500
Middelen VJN 2011	€ 400.000	€ 400.000	€ 750.000	€ 550.000

Overzicht van de financiën in vast en flexibel budget per instelling:

Vaste* en flexibele budgetten voor instellingen sociaal domein				
	2012	2013	2014	2015
BOKD/SDD (vast budget)	€ 220.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
BOKD/SDD (flexibel budget)	€ 0	€54.000	€ 0	€ 0
BOKD/SDD (totale budget)	€ 220.000	€ 154.000	€ 100.000	€ 100.000
Zorgbelang Drenthe (vast budget)	€ 574.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Zorgbelang Drenthe (flexibel budget)	€ 0	€ 251.800	€ 108.300	€ 0
Zorgbelang Drenthe (totale budget)	€ 574.000	€ 401.800	€ 258.300	€ 150.000
Sensor (vast budget)	€ 145.000	€ 145.000	€ 0	€ 0
SportDrenthe (vast budget)	€ 210.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
SportDrenthe (flexibel budget)	€ 0	€ 112.000	€ 59.500	€ 0
SportDrenthe (totale budget)	€ 210.000	€ 147.000	€ 94.500	€ 35.000
STAMM (vast budget)	€ 1.759.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
STAMM (flexibel budget)	€ 0	€ 731.300	€ 291.550	€ 0
STAMM (totale budget)	€ 1.759.000	€ 1.231.300	€ 791.550	€500.000
Subtotaal sociaal:	€2.908.000	€2.079.100	€ 1.244.350	€ 785.000
<i>* vaste budgetten zijn in december 2011 gecommuniceerd met de instellingen, conform Statenbrief 7 december 2011.</i>				

Europese context

Niet van toepassing.

Monitoring en evaluatie

Via de reguliere cyclus van subsidieverstrekking (programma van eisen, offerte, jaarverantwoording) worden resultaten gevolgd.

Voorwaarde is dat projecten aansluiten bij de vragen van gemeenten (vraaggericht).

Extern betrokkenen

De instellingen BOKD, Sensor, STAMM CMO, SportDrenthe en Zorgbelang Drenthe, VDG en de Drentse gemeenten.

Communicatie

De inhoud van deze brief zal worden gecommuniceerd met betrokken instellingen en VDG zo snel mogelijk na besluitvorming door uw staten.

Bijlagen

1. Beleidsvisie Sociaal 2013 tot en met 2015

Assen, 22 maart 2012

Kenmerk: 12/3.3/2012001968

Gedeputeerde staten van Drenthe,

J. Tichelaar, voorzitter

mevrouw drs. J.M. Imhof, secretaris

Wij zetten ons in voor een vitaal Drenthe. Niet de provincie, maar de gemeente is het eerste gezicht van de overheid en staat daarmee het dichtst bij de inwoners. Sociaal beleid is primair de verantwoordelijkheid van gemeenten en niet van de provincie. Als college voelen wij ons wel verantwoordelijk voor bovenregionale vraagstukken en zijn wij betrokken bij onze inwoners. Wij zijn gericht op een vitaal Drenthe, met een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen de overheden op het sociale domein. Wij zetten in op het ontwikkelen van kennis en kwaliteit op die onderwerpen waar de provincie een duidelijke functie heeft.

Naast de wettelijke taken willen wij als provincie conform PNS+ een rol vervullen in een aantal autonome taken. Een deel van deze specifieke programma's (jeugdzorg, onderwijskansenbeleid en Drenthe 2028) blijven wij op passende schaal uitvoeren vanuit onze rol als initiatiefnemer en regisseur. Wij willen de sociale of leefbaarheidscomponent een plek geven in economische en ruimtelijke programma's, waarmee wij aansluiten op het omgevingsbeleid en het programma Vitaal Platteland.

U hebt bij de bespreking van de Begroting 2012 om duidelijkheid gevraagd over het sociale beleid vanaf 2013. Met onze brief van 7 december 2011 hebben wij een besluit genomen en een eerste aanzet gegeven voor de uitwerking van deze motie. De brief van 7 december 2011 blijft het inhoudelijke kader en bijgevoegde notitie is daar een verdere uitwerking van. Deze uitwerking wijkt op onderdelen af van het gestelde in de statenbrief van 7 december 2011. Hierna lichten wij dit toe.

In 2011 is gewerkt aan de totstandkoming van de Drentse Alliantie met gemeenten. Vooruitlopend op deze brede alliantie hebben wij in onze brief van 7 december 2011 aangegeven dat wij een budget reserveren voor uitvoeringsafspraken tussen provincie en VDG op het sociale domein. Naar nu blijkt wordt een brede collectieve Drentse Alliantie niet opgesteld (zie onze brief van 8 februari 2012). Dat betekent dat er geen afspraak met de VDG als collectief komt.

Wij blijven inzetten op afstemming en het maken van afspraken met de gemeenten zoals wij de afgelopen jaren hebben gemaakt in het kader van de sociale allianties met afzonderlijke gemeenten. Deze afstemming is van belang om de programma's van eisen aan instellingen vanuit de vraag van gemeenten te vullen.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 22 maart 2012, kenmerk 12/3.3/2012001968;

BESLUITEN:

- I. in te stemmen met de Beleidsvisie Sociaal 2013 tot en met 2015;
- II. in te stemmen met de financiële vertaling behorend bij de Beleidsvisie Sociaal 2013 tot en met 2015 (opgenomen als bijlage 1, blad 1 en 2, in de Beleidsvisie Sociaal 2013 tot en met 2015);
- III. het bezuinigingsperspectief voor de instellingen BOKD, Sensor, STAMM CMO, SportDrenthe en Zorgbelang Drenthe voor de periode 2013 tot en met 2015 vast te stellen.

Assen, 18 april 2012

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

Beleidsvisie Sociaal 2013 tot en met 2015

*Provincie Drenthe, maart 2012
(herziene) Versie GS 19 maart 2012*

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding	3
2.	Ontwikkeling naar nieuwe rollen en taken van de provincie	4
2.1.	Bestuurlijke ontwikkelingen	4
2.2.	Taakgericht in plaats van instellingsgericht	6
2.2.1.	Wettelijke taken	6
2.2.2.	Autonome taken o.b.v. PNS+	6
2.3.	Financiële ontwikkelingen	6
3.	Sociaal en Vitaal	8
3.1.	Gebiedsagenda's en leefbaarheid	8
3.2.	Sociaal beleid in relatie tot economie	8
3.2.1.	Onderwijskansen en arbeidsmarkt	9
3.2.2.	Zorgeconomie	9
3.2.3.	Sport en economie	10
4.	Ontwikkeling en invulling van wettelijke taken	12
4.1.	Jeugd	12
4.1.1.	Inhoudelijk	12
4.2.	Art. 13 WMO	13
4.2.1.	Inhoudelijk	13
4.2.2.	Ondersteuningsbehoefte gemeenten	14
5.	Relatie met instellingen	15
5.1.	Taken en rollen: een terugblik en vooruitkijken	15
5.2.	Perspectiefwisseling	16
6.	Financiën en beleidsinstrumenten	17
6.1.	Financiële vertaling instellingen	17
6.1.1.	Vast budget	17
6.1.2.	Flexibel budget instellingen sociaal domein	19
6.1.3.	(geormerkte) Projectgelden	19
	Bijlage 1	20

1. Aanleiding

In uw motie M2011-15 vraagt u om met een uitgewerkt voorstel te komen, waarin concreet wordt aangegeven welke inhoudelijke keuzes er in het sociaal domein gemaakt worden. In onze brief van 7 december 2011 hebben wij melding gedaan van onze bestuurlijke overleggen met de instellingen. Deze notitie bevat de beleidsvisie sociaal voor de periode 2013 tot en met 2015.

Direct na het rapport 'Amen is geen Amsterdam' (2008) is een begin gemaakt met de om- en afbouw van onze inzet op het sociale domein.

De keuzes die we in dit kader hebben gemaakt en nog willen maken, vloeien voort uit achtereenvolgende bestuurlijke keuzes. De afgelopen jaren zijn er veel bestuurlijke ontwikkelingen geweest die hebben geleid tot het gegeven dat het sociale domein geen kerntaak is van de provincie. Wettelijke taken blijven we natuurlijk uitvoeren en daarnaast blijven we een aantal rollen in het sociale domein vervullen. In de transitie willen we erop toezien dat het sociale aspect stevig wordt verankerd in de terreinen die wel tot onze kerntaak behoren, zoals de uitvoering van de Omgevingsvisie en de ontwikkeling van het Vitaal Platteland.

2. Ontwikkeling naar nieuwe taken en rollen van de provincie

In de afgelopen jaren hebben ontwikkelingen plaatsgevonden die betrekking hebben op de taak van de provincie in het sociale domein. De rode draad hierin is het toenemende besef dat dit domein in de eerste plaats een verantwoordelijkheid is van gemeenten; de overheid die het dichtst bij de burger staat. Zij zijn beter dan de provincie in staat regie te voeren op de verschillende aspecten die samen het sociale domein vormen. Voor de provincie betekent dit een andere invulling van haar rollen en taken, zowel bestuurlijk als financieel.

Hieronder worden de ontwikkelingen en besluiten van de Drentse staten weergegeven die aan deze nieuwe invulling ten grondslag liggen en die tevens de basis zijn voor de keuzes die in deze notitie gemaakt worden.

2.1. Bestuurlijke ontwikkelingen

In Drenthe heeft het besef dat het sociale domein in de eerste plaats een verantwoordelijkheid is van gemeenten geleid tot een aantal verkenningen waar uitgangspunten uit gevolgd zijn. Hieronder worden deze ontwikkelingen en besluiten weergegeven. Deze zijn tevens de basis voor de keuzes die in deze notitie worden gemaakt.

- Sociale agenda "*Mensen in het Middelpunt, 2004-2008*". Hierin is voorgesorteerd op het scherper aan de wind zeilen op het sociale domein. Voor een aantal instellingen was al een (beperkte) vermindering van subsidie opgenomen (de stimulerende marktkorting) en voor een aantal instellingen een volledige beëindiging van de subsidierelatie (gefaseerd).
- *In communi*, februari 2008. Resultaten van het onderzoek "Herhaalde meting onder Drentse gemeenten: beoordeling inhoud en vormgeving provinciaal beleid op het gebied van cultuur, welzijn en zorg". Hierin wordt gepleit voor een stevige rol voor gemeenten, waarbij we gemeenten in staat stellen verantwoordelijkheden te pakken. Een mooi instrument hiervoor is het werken met sociale allianties.
- *Commissie Ladders*, maart 2008. Deze commissie adviseert de provincies zich vooral te concentreren op het ruimtelijk economisch terrein en cultuur. Zij stelt dat provincies op het gebied van zorg en welzijn primair een rol zien voor de gemeenten en niet voor zichzelf. Decentraal wat kan en centraal wat moet. De taak van de provincies op sociaal gebied concentreert zich op periodiek signaleren en agenderen van vraagstukken en tekortkomingen. De uitvoering van taken op dit terrein geschiedt primair door gemeenten.
- *Rapport Amen is geen Amsterdam*, mei 2008. Dit rapport heeft een belangrijke rol gespeeld bij het op gang brengen van de discussie over rollen en taken van de provincie Drenthe en heeft een voorzet gegeven voor bestuurlijke veranderingen. In een vroeg stadium zijn gemeenten bij deze discussie betrokken. Een belangrijk uitgangspunt van dit rapport was om samen met gemeenten een zachte landing van de bestuurlijke veranderingen te organiseren. Op 18 maart 2009 is, als vervolg op dit rapport, een plan van aanpak vastgesteld.
- *Bestuursakkoord 2008-2011*, juni 2008. In dit akkoord staan de rollen en taken van de provincie in de toekomst centraal. De rode draad door Amen is geen Amsterdam en het

Bestuursakkoord is het bepalen van de juiste bestuurslaag als het gaat om voorbereiding, implementatie en uitvoering en na realisatie ook monitoring en evaluatie. Voor de provincie betekent dit geen rol meer op het sociale domein behalve de wettelijke jeugdzorgtaak.

- Sociale Agenda "*Sociaal doe je niet alleen 2009 – 2012*", 17 december 2008. Hierin is voortgeborduurd op het rapport Amen is geen Amsterdam. Ook is rekening gehouden met landelijke ontwikkelingen waaronder het hierboven genoemde rapport van de commissie Lodders. Kern van de sociale agenda is dat de provincie samen met gemeenten een aantal ambities wil realiseren op sociaal gebied, waarbij een verschuiving plaatsvindt van verantwoordelijkheden naar gemeenten. Daarvoor zijn zogenaamde sociale allianties afgesloten en extra middelen beschikbaar gesteld. Provinciale Staten heeft deze sociale agenda stevig omarmd omdat deze PNS-proof is.
In de sociale agenda hebben we richting de instellingen gekozen voor een product-marktcombinatie en flexibilisering (verzakelijking). Budgetverminderingen (flexibiliseringskorting) worden wederom gefaseerd doorgevoerd. Instellingen ontvangen in feite transitiekosten om de overgang van grotendeels overheidsgefinancierde instelling naar die van marktpartij te kunnen realiseren.
- Rapport *Provincie Nieuwe Stijl* (PNS), september 2009. Dit rapport bevat de visie op de rol en taken van de provincie in de toekomst. Onder het motto 'Slimmer en Slanker' geeft het rapport aan wat de provincie nog wel blijft doen, wat niet en op welke manier kerntaken worden uitgevoerd. Het sociale domein wordt een verantwoordelijkheid van gemeenten. Uitzonderingen hierop zijn de wettelijke taken op het gebied van jeugdzorg, Art. 13 WMO en een beperkt aantal beleidsterreinen waarop we specifieke ambities willen realiseren.
- *Amendement A2010-2*, februari 2010. De staten hebben in februari 2010 dit amendement op het rapport PNS aangenomen waarin de rol van de provincie op het sociale domein nader is vastgesteld en beschreven. Uitgangspunt blijft dat het sociale domein geen kerntaak is van de provincie, maar dat een aantal ambities overeind blijft staan. Deze ambities zijn vertaald in de volgende rollen voor bovenlokale, maatschappelijke vraagstukken: agenderen, stimuleren, signaleren, monitoren en beleidsontwikkeling. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2010 is PNS, inclusief amendement, als uitgangspunt genomen voor het opstellen van bezuinigingsvoorstellen.
- *Bestuursakkoord 2011-2015*, 21 april 2011. Uitgangspunt in dit rapport is 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. Gemeenten zijn de eerste overheid; de bestuurslaag die meestal het dichtst bij de burger staat. De provincie heeft een sterke positie op het domein van de ruimtelijke ontwikkeling en fysieke omgeving. Daar liggen haar kerntaken en is zij wettelijk bevoegd. Conform het rapport van de Commissie Lodders vormen sociale taken geen kerntaak van de provincies. Voor de jeugdzorg geldt dat uiterlijk in 2016 de decentralisatie van alle onderdelen van de jeugdzorg van provincies naar gemeenten moet hebben plaatsgevonden.

2.2. Taakgericht in plaats van instellingsgericht

Voor de invulling van de nieuwe provinciale rol is in navolging van de hierboven geschetste ontwikkelingen en de voorjaarsnota 2011 gekozen voor een meer inhoudelijke en functionele benadering. Leidraad is de strekking van het amendement PNS+ (A2010-2) waarin door Provinciale Staten ook duidelijk gekozen is voor een meer beleidsmatige rol en taak in het sociale domein.

Deze nieuwe rollen en taken impliceren dat een taak niet automatisch meer gekoppeld is aan een (maatschappelijke) instelling.

2.2.1. Wettelijke taken

Ondanks de nieuwe invulling van taken en rollen, houdt de provincie een aantal wettelijke taken. Dit zijn taken op het gebied van jeugdzorg en Art. 13 WMO. In hoofdstuk vier wordt hier nader op ingegaan.

2.2.2. Autonome taken o.b.v. PNS+

Naast deze wettelijke taken heeft de provincie, conform amendement A2010-2, ook een taak te vervullen op onderstaande autonome sociale gebieden:

- onderwijskansenbeleid;
- jeugdzorg (aansluiting op preventieve programma's);
- sociaaleconomische ontwikkeling platteland (vitaal platteland, gekoppeld aan wonen en zorg);
- Zorgbelang Drenthe op noordelijke schaal en
- steunfunctietaken voor zover er sprake is van provinciale of regionale problematiek, een en ander nader te bepalen in overleg met de VDG.

Voor bovengenoemde niet-wettelijke taken vindt uitvoering in overeenstemming met PNS+ plaats op basis van de volgende rollen:

- agenderen;
- stimuleren;
- signaleren;
- monitoren en
- beleidsontwikkeling bij bovenlokale, maatschappelijke vraagstukken.

In hoofdstuk vijf wordt hier nader op ingegaan.

2.3. Financiële ontwikkelingen

Naar aanleiding en op basis van de hiervoor genoemde ontwikkelingen en vanwege de krappe financiële situatie van de provincie zijn in de afgelopen jaren besluiten genomen die gevolgen hebben (gehad) voor de beschikbare budgetten voor het sociale domein. Hieronder worden de belangrijkste besluiten op hoofdlijnen weergegeven.

- In de *voorjaarsnota 2007* (vastgesteld op 14 juli 2007) is extra geld uitgetrokken voor een aantal prioriteiten. Deze prioriteiten zijn gebaseerd op het collegeprogramma. In de begroting 2008 (14 november 2007) zijn deze extra middelen opgenomen.

- Als *aanvulling op de voorjaarsnota 2007 en begroting 2008* zijn extra middelen uitgetrokken voor de sociale agenda. Dit besluit is genomen bij de vaststelling van de agenda (17 december 2008). De extra middelen komen beschikbaar in 2012; voor sociaal beleid komt eenmalig een bedrag van € 500.000,- beschikbaar.
- In de *voorjaarsnota 2010* (12 juli 2010) is aangegeven dat in de bestuursperiode 2011-2015 een besluit wordt genomen over de besteding van de vanaf 2013 gereserveerde middelen voor het sociale domein. Hiervoor is vooralsnog jaarlijks € 4 miljoen beschikbaar. In deze voorjaarsnota zijn ook de bezuinigingen voor de jaren 2010, 2011, 2012 en 2013 vastgelegd.
- De voorjaarsnota 2010 is uitgewerkt in de *begroting 2011* (10 november 2010). In deze begroting is het uitstel van een half jaar verwerkt (tot 1 juli 2011) van de korting op de instellingen die actief zijn op het sociale en culturele domein. Voor de Stichting Paardrijden voor Gehandicapten en Stichting Welzijn Doven Drenthe is een amendement aangenomen: beide instellingen ontvangen in 2011 de middelen voor 2011 en 2012 in één keer als eenmalig bedrag. Bovendien zullen wij ons inspannen om deze instellingen te helpen bij het vinden van alternatieve financieringsmogelijkheden. Met dit besluit komt in 2012 wel een definitief einde aan de provinciale subsidiëring van deze twee instellingen.
- De *voorjaarsnota 2011* is vastgesteld op 13 juli 2011. Daarin zijn de bezuinigingen opgenomen voor de periode 2012 – 2015. Vanaf 2013 is geen subsidie meer beschikbaar voor functies die niet passen bij onze kerntaken.
- In de *begroting 2012* (9 november 2011) zijn de besluiten, zoals opgenomen in de voorjaarsnota, verder uitgewerkt. In onderstaande tabellen zijn de bedragen weergegeven.

2012	2013	2014	2015
€ 6,2 miljoen	€ 3,8 miljoen	€ 3,2 miljoen	€ 3,1 miljoen

Begroting sociaal domein, exclusief doeluitkering jeugdzorg en inclusief prioriteitsgelden

2012	2013	2014	2015
€ 5,7 miljoen	€ 3,4 miljoen	€ 2,5 miljoen	€ 2,5 miljoen

Begroting sociaal domein, exclusief doeluitkering jeugdzorg en exclusief prioriteitsgelden

Voor het volledige financiële overzicht verwijzen we naar bijlage 1.

De in dit hoofdstuk besproken inhoudelijke en financiële ontwikkelingen hebben gevolgen voor de instellingen alsook voor de toekomstige verbinding van het sociale domein. In het volgende hoofdstuk wordt onze visie beschreven op de toekomstige verbinding van het sociale domein met het programma Vitaal Platteland. In hoofdstuk vier wordt ingegaan op de ontwikkeling en invulling van onze wettelijke taken, waarna in hoofdstuk vijf de provinciale relatie met de instellingen wordt toegelicht. Tot slot volgt in hoofdstuk zes een toelichting op de financiën en de beleidsinstrumenten.

3. Sociaal en Vitaal

Wij zetten ons in voor een vitaal Drenthe. Niet de provincie, maar de gemeente is het eerste gezicht van de overheid en staat daarmee het dichtst bij de inwoners. Sociaal beleid is primair de verantwoordelijkheid van gemeenten en niet van de provincie. Als college voelen wij ons wel verantwoordelijk voor bovenregionale vraagstukken en zijn wij betrokken bij onze inwoners. Wij zijn gericht op een vitaal Drenthe met een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen de overheden op het sociale domein. Wij zetten in op ontwikkelen van kennis en kwaliteit op die onderwerpen waar de provincie een duidelijke functie heeft.

Wij voelen ons samen met onze partners verantwoordelijk voor sociaal(geografische) vraagstukken zoals demografische ontwikkeling, die invloed hebben op ons ruimtelijk en economische beleid.

Naast de wettelijke taken willen wij als provincie conform PNS+ een rol vervullen we in een aantal autonome taken. Een deel van deze specifieke programma's (jeugdzorg, onderwijskansenbeleid en Drenthe 2028) blijven we op passende schaal uitvoeren vanuit onze rol als initiatiefnemer en regisseur. We willen de sociale of leefbaarheidcomponent een plek geven in economische en ruimtelijke programma's waarmee we aansluiten op het omgevingsbeleid en het programma Vitaal Platteland.

Vitaal Platteland is *'een platteland dat levenskrachtig en zelfredzaam is, waarbij er sprake is van een goede balans tussen wonen, werken en bereikbaarheid van voorzieningen'*.

De maatschappelijke of sociale component is hierbij van belang. Dit component maakt daarmee onderdeel uit van het programma Vitaal Platteland. Tevens is het een manier om het integrale werken, binnen de provincie en tussen instellingen, te bevorderen.

3.1. Gebiedsagenda's en leefbaarheid

Het programma Vitaal Platteland zal worden ingebed in de gebiedsagenda's die voor de drie regio's in voorbereiding zijn. Voor de regio Zuidoost zetten we in op de sociaaleconomische vitaliteit en leefbaarheid in het licht van demografische ontwikkelingen. De effecten van de demografische ontwikkelingen zullen hier het eerst merkbaar zijn. De verwachting is dat de sociaaleconomische structuur van het gebied hierdoor verder zal verzwakken. Komende periode voeren we de drie speerpunten uit die in het beleidsadvies bevolkingsdaling zijn opgenomen. De brede aanpak richt zich op het vergroten van kennis (onderzoek en experimenten) over de effecten van bevolkingsdaling. De gebiedsspecifieke aanpak richt zich op het ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak en strategie via het opstellen van een 'Krimpagenda Oost Drenthe'.

Sportactiviteiten dragen ook bij aan een Vitaal Platteland. Te denken valt aan beweegdorpen die een bijdrage kunnen leveren aan leefbaarheid en demografische ontwikkelingen. Ook de sportmonitor kan breder ingezet worden dan alleen onderzoek naar sportparticipatie. Door uitbreiding naar een Monitor 'Vitaal Drenthe' kunnen we bijvoorbeeld inzicht krijgen in effecten van demografische veranderingen op een gezonde leefstijl en vitaliteit van onze inwoners.

3.2. Sociaal beleid in relatie tot economie

Drie onderdelen van sociaal beleid hebben een directe relatie met economie, te weten onderwijskansen, zorg economie en sport. In deze paragraaf zal dit worden toegelicht.

3.2.1. *Onderwijskansen en arbeidsmarkt*

In de afgelopen jaren is het onderwijskansenplan in Drenthe belangrijk geweest voor het basisonderwijs en deels voor de voorschoolse voorzieningen. Onze rol was vooral faciliteren, signaleren en stimuleren. Voor de resultaten zijn we afhankelijk van de schoolbesturen omdat zij eindverantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. De Drentse Onderwijsmonitor is een instrument waarmee de leerresultaten over de afgelopen jaren zichtbaar zijn gemaakt.

Voor de vitaliteit van Drenthe worden goed opgeleide werknemers steeds belangrijker. Kwalitatief goed basisonderwijs is het fundament voor een sterke kenniseconomie. De bevolking van Drenthe verandert de komende jaren van samenstelling door ontgroening en vergrijzing. Er wordt hierdoor een groeiend tekort aan arbeidskrachten verwacht. Benodigde maatregelen zijn onder andere langer doorwerken en verhoging van arbeidsparticipatie en productiviteit.

Vanuit de zorgstructuren in het onderwijs en de intersectorale jeugdzorg bestaat de ambitie om effectieve ketenvorming tot stand te brengen. Dit moet leiden tot verbetering van de opvoedomgeving van kinderen en jeugdigen. Het uitgangspunt hierbij is heldere verantwoordelijkheden en transparantie als het gaat om planvorming, ondersteuning van het kind, het gezin en de leerkracht. Speerpunten zijn innovatief jeugdbeleid, effectieve jeugdzorg en sterke scholen.

Eén van de gevolgen van de demografische ontwikkelingen zal een afname van het aantal beroepsopleidingen binnen een regio zijn. Daardoor kan er onevenwichtigheid ontstaan tussen het aanbod van werknemers en de vraag van werkgevers. Het behouden van (goed) geschoold personeel vergt een goede spreiding en samenwerking tussen bedrijfsleven, primair onderwijs (kwaliteit en betaalbaarheid), voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs. Goed geschoold personeel start al bij een hoge kwaliteit van het primair onderwijs.

Ondernemers, gemeenten en UWV zijn vooral gericht op het oplossen van de arbeidsmarktproblemen van vandaag. Onze blik is meer op de lange termijn gericht: signaleren en agenderen en partners meenemen in het nadenken over problemen en oplossingen voor de toekomst.

Het accent bij de onderwijskansen zal verschuiven naar voortgezet- en beroepsonderwijs, gezien het belang van geschoold personeel dat past bij de vraag van het (regionale) bedrijfsleven. Inzetten op onderwijskansen conform PNS+. Daarbij richten we ons vooral op de regio's Zuidoost Drenthe en Zuidwest Drenthe (Hoogeveen). De relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt is hierbij van groot belang.

We moeten alert blijven op de kwaliteit van voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs, omdat een goed fundament noodzakelijk is. De Onderwijsmonitor is daarvoor een uitstekend instrument.

3.2.2. *Zorgeconomie*

Zorgeconomie richt zich op de economische invalshoek van zorg in Drenthe en valt binnen het speerpunt Healthy Ageing. De provincie Drenthe maakt deel uit van het Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN). Door de ontgroening en vergrijzing in Drenthe gaat de vraag naar zorg toenemen, terwijl de (potentiële) werknemers in de zorg afnemen. Hierdoor ontstaat discrepantie, maar dit biedt tegelijkertijd ook kansen voor de Drentse economie.

Wij willen gaan inzetten op innovaties in de thuishetchnologie, waardoor mensen met een hulpvraag (langer) zelfstandig kunnen blijven wonen. Ook biedt dit kansen aan bedrijven om tot ontwikkeling en onderzoek van thuishetchnologie te komen, waardoor er werkgelegenheid ontstaat voor gekwalificeerde jongeren in Drenthe.

Het E'til arbeidsmarktonderzoek (maart 2011) laat zien dat vooral zorg en techniek de tekortsectoren in Drenthe zijn. Wij willen hier, samen met de kennisinstellingen, de zorgsector, HANNN en gemeenten op anticiperen door het Drentse aanbod en de Drentse vraag (dichter) bij elkaar te brengen. Het samenspel van zorg én techniek kan daarin ondersteunend en versterkend zijn.

De vrijetijdseconomie is van groot belang voor Drenthe. In de synergie tussen vrijetijdseconomie, ondernemerschap en zorg, vanuit de werkgelegenheidsoptiek belangrijke sectoren, kunnen nieuwe initiatieven ontstaan. Te denken valt aan wellness of leisure vanuit healthy lifestyle programma's.

3.2.3. *Sport en economie*

Drenthe 2028 en de Vuelta hebben nadrukkelijk bijgedragen aan de gewenste imagoswitch van Drenthe. Van rust en ruimte naar rust, ruimte en beweging. De imagooverandering is belangrijk voor de concurrentiepositie van de provincie Drenthe in de vrijetijdseconomie: meer overnachtingen in Drenthe en een gericht bestedingspatroon. Sport en bewegen groeien uit tot één van de belangrijkste economische dragers in Drenthe. (Top)sportevenementen dragen daar in belangrijke mate aan bij. Momenteel wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om de start van de Vuelta naar Noord-Nederland te halen. Het onderzoek betreft een tussen- en een eindrapportage. De eindrapportage wordt 31 december 2012 opgeleverd.

Drenthe 2028 is een integraal programma met als samenhang: 'Drenthe beter maken met de inzet van sport en beweging'. Drie domeinen zijn hierin van belang: sociale vitalisering, excellente prestaties en economische impact. Drenthe 2028 wordt gedragen door een Council waarin gemeenten, sportkoepels, topsportorganisaties, zorgorganisaties, onderwijsorganisaties, het bedrijfsleven én de provincie partner zijn. Gemeenten en provincie investeren samen in het regiebureau Drenthe 2028. Oriëntatie vindt plaats tussen het regiebureau Drenthe 2028 en Sport Drenthe of er een manier is om efficiënt samen te werken binnen deze domeinen.

Iedereen die wil bewegen (en dit zal vanuit gezondheidsredenen steeds sterker gestimuleerd worden) kan in Drenthe uitstekend fietsen, wandelen, paardrijden of kanoën. Om dit te realiseren worden er onder auspiciën van Drenthe 2028 evenementen georganiseerd (de etalage van Drenthe). Tevens worden grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen met sport als thema gestimuleerd en worden er 'iconroutes' ontwikkeld en in de markt gezet. Een iconroute is een herkenbare fietsroute, waar zowel de 'fietstaster' als de sportfietser een prestatie kan leveren. Met deze routes kan Drenthe meer profijt halen uit haar status als meest aantrekkelijke fietsprovincie van Nederland (volgens onderzoek van de ANWB).

Drenthe 2028 wordt gefaseerd uitgevoerd. In het eerste kwartaal van 2013 vindt er een review plaats, waarna gemeenten en provincie beslissen over de volgende periode (2013-2016). Drenthe 2028 geldt landelijk als voorbeeldproject. Het Ministerie van VWS noemt Drenthe 2028 in de 'Sportnota' als voorbeeld. De gemeente Amsterdam (kandidaat-stad voor de Olympische

Spelen in 2028) wil de methode van Drenthe 2028 gebruiken om het Olympisch Plan over Nederland uit te rollen.

4. Ontwikkelingen en invulling van wettelijke taken

De wettelijke taken zijn niet direct te koppelen aan andere beleidsterreinen en blijven vooralsnog zelfstandige domeinen. Hieronder worden beide domeinen toegelicht.

4.1. Jeugd

4.1.1. Inhoudelijk

Gemeenten en provincie kennen een jarenlange traditie van samenwerking op het gebied van de jeugdzorg. Deze samenwerkingsbereidheid zien we terug in het gezamenlijk optrekken in het traject rond de overgang van de jeugdzorg. De gezamenlijke ambitie is om effectieve ketensamenwerking tot stand te brengen tussen het lokale jeugdbeleid, de zorgstructuren in het onderwijs en de intersectorale jeugdzorg. Een Drentse monitor jeugd en praktijkonderzoek moeten de resultaten meetbaar maken, zodat gemeenten effectiever beleid kunnen voeren, gericht op het versterken van de leefmilieus van jeugdigen.

We werken samen in de Drentse pilot aan de hand van een gedeelde visie, die is verwoord in het boekje 'Opvoeden Versterken.' Verder is afgesproken hoe en volgens welk tijdpad de overdracht van taken zal plaatsvinden. Het uiteindelijke doel van de overdracht en transformatie is door het rijk als volgt omschreven: *'Gemeenten zijn na de decentralisatie (uiterlijk in 2016) verantwoordelijk voor de uitvoering van alle vormen van jeugdzorg. Rijk, provincies en zorgverzekeraars blijven tot aan het moment van overdracht verantwoordelijk voor goede uitvoering van de zorg, binnen de grenzen van de huidige taakstelling.'*

Voor ons houdt dit een overdracht van taken in van Bureau Jeugdzorg en provinciale zorgaanbieders waaronder Yorneo.

Het Rijk heeft besloten dat gemeenten verantwoordelijk worden voor alle jeugd- en opvoedhulp voor kinderen, jongeren en hun opvoeders. Gemeenten worden niet alleen verantwoordelijk voor taken op het gebied van de huidige, provinciale jeugdzorg, maar ook voor de AWBZ, de Zorgverzekeringswet gefinancierde zorg en de justitiële jeugdzorg. Dit biedt kansen om deze brede jeugdzorg samen te brengen tot een aanbod op en rond de natuurlijke leefroutes van jeugdigen en de gezinnen. Hierdoor komt zorg dicht bij huis en samenhangende ondersteuning gemakkelijker tot stand.

Daarnaast spelen er nog andere decentralisaties. Zo worden gemeenten verantwoordelijk voor uitvoering van de Wet werken naar vermogen (Wwnv). Het onderdeel Begeleiding uit de AWBZ gaat over naar de WMO waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn. Invoering van 'Passend Onderwijs' levert gemeenten extra taken op. Opgeteld bij de huidige taken op het gebied van de Wet werk en bijstand en de WMO wordt de gemeente verantwoordelijk voor maatschappelijke ondersteuning van burgers op een breed terrein. De gemeente krijgt daarmee de instrumenten in handen om een samenhangend aanbod in te richten voor alle leefgebieden van haar inwoners.

Tot uiterlijk 1 januari 2016 voeren wij nog taken uit op grond van de Wet op de jeugdzorg. Hiervoor ontvangen wij jaarlijks een doeluitkering. Daarna gaan taken over naar de gemeenten. We willen de komende periode benutten om samen met gemeenten tot een zorgvuldige overdracht te komen. Dit gebeurt aan de hand van de Drentse pilot Jeugd 'Als jeugd en toekomst tellen' waarbij ook uitvoerende organisaties betrokken zijn. Deze pilot kent een aantal

projecten die wij samen met gemeenten uitvoeren. Daarnaast blijven we uitvoering geven aan de jeugdmonitor en de monitor pilot jeugd.

Uit ervaring weten we hoe complex de vraagstukken kunnen zijn waar gemeenten straks mee te maken krijgen. Het gaat om vraagstukken rond kennis (beleidsinformatie, vaardigheden e.d.), kwaliteit (samenhang, effectiviteit) en schaalgrootte. Wij blijven daarom beschikbaar om gemeenten te ondersteunen op bijvoorbeeld het terrein van monitoren en praktijkonderzoek. Hierbij denken wij aan voortzetting van de Drentse monitor pilot jeugd, gecombineerd met de jeugd- en onderwijsmonitor en het praktijkonderzoek van PIONN die resultaten van de zorg meetbaar maakt.

4.2. Art. 13 WMO

4.2.1. Inhoudelijk

Volgens dit artikel zijn provincies verantwoordelijk voor steunfunctiewerk. Dit wordt omschreven als 'het ondersteunen van gemeentelijk beleid, gericht op maatschappelijke ondersteuning'. De WMO geeft hiervoor geen nadere richtlijnen, zodat provincies deze taak naar eigen inzicht kunnen invullen. Daarnaast zien wij het als een provinciale steunfunctietaak om kennis en kwaliteit te ontwikkelen voor zover er sprake is van provinciale of regionale problematiek.

Onder Art. 13 WMO horen de volgende taken:

- Invulling geven aan de wettelijke steunfunctietaak conform artikel 13 WMO (signaleren, monitoren en vraaggericht stimuleren). Dit in gezamenlijk overleg met de Drentse gemeenten.
- Het vergaren van kennis en kwaliteit op die onderwerpen waar de provincie een taak heeft. Hieronder valt het vergaren en beschikbaar stellen van kennis en beleidsinformatie op Drents niveau.
- Onder Art.13 WMO past ook de monitorfunctie die wij als provincie al vervullen. Deze monitorfunctie wordt ingezet voor de gebieden jeugd, onderwijs en sport.
- Inzetten op bovenlokale en collectieve belangenbehartiging in het kader van leefbaarheid en zorg.
- Daar waar nog onduidelijkheid is over verantwoordelijkheden tussen Rijk en provincie blijven wij een aantal taken vervullen tot het moment van duidelijkheid. Hieronder valt de collectieve belangenbehartiging op het terrein van zorg en de instandhouding van een 24-uurs telefonische hulpdienst (Sensor Noord en Sensor Oost).
- Een koppeling maken met zorg economie: hoe kun je in een vergrijzende en krimpende omgeving zorg toegankelijk houden voor het Drentse platteland. Dit vraagstuk wordt ingevuld vanuit de economische invalshoek c.q. de vraagzijde van de markt (zie hiervoor ook hoofdstuk drie).
- In samenhang met het ruimtelijk domein werken aan een vitaal platteland (mede in relatie tot demografische ontwikkeling / bevolkingsdaling). Wij sluiten hierbij aan bij de uitwerking van motie Vitaal Platteland (zie hoofdstuk drie).

4.2.2. *Ondersteuningsbehoefte gemeenten*

Er komt veel op gemeenten af door decentralisatie van taken en uitbreiding van verantwoordelijkheden. De behoefte aan ondersteuning zal daarom toenemen. Dit is al door gemeenten (VDG) zelf aangegeven. Deze behoefte speelt vooral bij de volgende onderwerpen:

- Signaleren en lobbyen bij het rijk op het terrein van de WMO;
- Agenderen en signaleren van bovenlokale provinciale ontwikkelingen;
- Stimuleren van vernieuwende WMO-projecten;
- Voorwaarden scheppen voor regionale samenwerking tussen gemeenten;
- Monitoren en verspreiden van kennis voor uitvoering van de WMO;
- In kaart brengen van demografische gegevens;
- Beschikbaar stellen van kennis en ondersteunen bij de overdracht van onder andere jeugdzorgtaken en
- Verzamelen en verspreiden van goede voorbeelden.

Samen met gemeenten geven we nog een verdere invulling aan de ondersteuningsbehoefte van de gemeenten en onze bijdrage hierin.

5. Relatie met instellingen

5.1. Taken en rollen: een terugblik en vooruitkijken

Met de sociale agenda 2004-2008 is een afbouw van de vaste subsidierelatie met de instellingen in gang gezet. In deze agenda was voor een aantal instellingen al een (beperkte) vermindering van subsidie opgenomen (de 'stimulerende marktkorting') en voor een aantal andere instellingen een volledige beëindiging van de subsidierelatie. Doorvoering daarvan vond gefaseerd plaats.

In de sociale agenda 2009-2012 is deze afbouw verder voortgezet. Het beleid in deze agenda is erop gericht dat de instellingen na 2012 op eigen benen staan. Dat betekent dat de instellingen na 2012 naar andere partners moeten zoeken. Dit is steeds duidelijk aan de instellingen gecommuniceerd. Wij hebben ook de onzekerheid bij de instellingen onderkend. Daarom hebben we ervoor gekozen om gezamenlijk op te trekken met gemeenten en de instellingen de kans gegeven zich proactief te ontwikkelen in het delen van kennis in het sociale domein. De vaste subsidierelatie zou worden verbroken, maar indien de instellingen kwalitatief en passende producten zouden leveren, passend bij onze vraag en die van de gemeenten, worden er meerjarenafspraken met hen gemaakt. Om klaar te zijn voor de verdeling van taken vanaf 2013 zijn er gedurende de looptijd van de sociale agenda middelen gereserveerd om kennis veilig te stellen.

Uitgangspunt was dat wij gedurende vier jaar instellingen ondersteunen in hun transitie naar die van marktpartij. Daarbij zetten zij in op nieuwe contacten met gemeenten, maar vooral op de ontwikkeling van Kennis Delen Drenthe. Verder stuurden wij scherper op efficiencywinst, door bijvoorbeeld noordelijke samenwerking tussen instellingen te stimuleren. Wij hebben instellingen ook gestimuleerd zich te profileren op specifieke kennis en aangemoedigd om gemeenten vraaggericht te benaderen.

Als provincie hebben we onze verantwoordelijkheid genomen door in 2009 eenmalig een budget 'transitiekosten' beschikbaar te stellen om organisaties in drie jaar (start sociale agenda 2009) de kans te geven zich marktgerichter en flexibeler op te stellen. In de jaarlijkse werkplannen is hiervoor ook ruimte gegeven. We constateren dat de mogelijkheden die wij aan instellingen hebben geboden met betrekking tot zowel Kennis Delen Drenthe als met de transitiekosten gedeeltelijk tot successen hebben geleid.

Via de bezuinigingen in 2011 zijn de instellingen structureel met 10% gekort. De afspraken met de gemeenten worden uitgevoerd tot 2013 door middel van de sociale allianties. Op de overige middelen uit het sociale domein is 10% bezuinigd in 2011 en wordt 15% bezuinigd in 2012.

Per instelling financieren wij vanaf 2013 alleen nog werkzaamheden die passen bij de provinciale taken en rollen. In de decemberbrieven van 2011 en de bestuurlijke overleggen van 2011 zijn de instellingen hierover geïnformeerd.

5.2. Perspectiefwisseling

Na de statenbrief van 7 december 2011 hebben zich ontwikkelingen voorgedaan. Deze hebben geleid tot een gewijzigd perspectief op de verdeling van de financiële middelen.

Het perspectief van het najaar 2011 was nog dat instellingen opdrachten konden genereren uit de middelen van de motie 'Vitaal Platteland'. Inmiddels is gebleken dat de financiële situatie van de provincie nog krappere zal worden. De financiële situatie van de provincie en de hernieuwde inzichten op de collectieve Drentse Alliantie, hebben tot een nieuw perspectief geleid.

In 2011 is gewerkt aan de totstandkoming van de Drentse Alliantie met gemeenten. Vooruitlopend op deze brede alliantie hebben wij in onze brief van 7 december 2011 aangegeven dat wij een budget reserveren voor uitvoeringsafspraken tussen provincie en VDG op het sociale domein. Naar nu blijkt wordt een brede collectieve Drentse Alliantie niet opgesteld (zie onze brief van 8 februari 2012). Dat betekent dat er geen afspraak met de VDG als collectief komt. Wij zullen blijven inzetten op afstemming en afspraken met de gemeenten. Hiervoor zijn de sociale allianties effectieve coalities met afzonderlijke gemeenten gebleken en zullen wij onze (financiële) inzet daarop aanpassen.

Door de wijzigingen in het perspectief (financiële situatie van de provincie en de hernieuwde inzichten op de Drentse Alliantie) zullen wij een deel van de flexibele middelen in 2013 en 2014 anders inzetten. De brief van 7 december 2011 blijft het inhoudelijk kader.

6. Financiën en beleidsinstrumenten

Voor de komende beleidsperiode kiezen wij ervoor de trend in de Sociale Agenda 2009-2012 door te zetten door meer middelen flexibel in te zetten voor onze kerntaken (en beperkte autonome taken) en minder middelen te verstrekken als vaste budgetten voor instellingen.

De middelen voor sociaal beleid en jeugdzorg voor de komende beleidsperiode zijn als volgt verdeeld:

- Vaste budgetten voor de sociale- en jeugdzorginstellingen;
- Flexibel budget specifiek voor sociale instellingen en
- (geormerkte) Projectgelden

Hieronder volgt een toelichting per type budget.

6.1. Financiële vertaling instellingen

Het budget van de instellingen wordt onderverdeeld in een vast deel en een flexibel deel en geven hiermee invulling aan de gevraagde 'zachte landing'. De financiële vertaling vindt u in bijlage 1.

In de huidige sociale agenda is aangegeven dat indien de instellingen kwalitatief en passende producten leveren, passend bij onze vraag en die van de gemeenten, er meerjarenafspraken met hen gemaakt worden. Door hun 'Drentse wortels', hun opgebouwde specifieke kennis en onze jarenlange ervaring met hen op bepaalde terreinen, koppelen wij de wettelijke en autonome rollen en taken voor de komende jaren aan een vast budget aan vier instellingen. Wij gaan uit van een basisbedrag, noodzakelijk voor het ontwikkelen van kennis en kwaliteit op het sociale domein en voor bovenlokale en collectieve belangenbehartiging op het gebied van leefbaarheid en zorg. Dit basisbedrag is gebaseerd op de huidige productbegrotingen van de diverse instellingen.

Daarnaast is een flexibel budget beschikbaar voor de voormalig preferente instellingen (BOKD, Sport Drenthe, STAMM CMO en Zorgbelang). Wij willen deze instellingen stimuleren richting opdrachtnemerschap zodat het meer aansluit op de vraag van de gemeenten. Specifiek hiervoor stellen wij voor de komende 2 jaar een deel van ons flexibele budget beschikbaar. Na 2014 kiezen we voor een open markt. In de programma's van eisen voor 2013 en 2014, van de voormalig preferente instellingen, zal de inhoudelijke invulling van zowel het vaste als het flexibele budget verder worden vormgegeven.

6.1.1. Vast budget

De voormalig preferente instellingen zetten we voor het vaste budget in op onze wettelijke en autonome taken. Hiervoor gelden de bedragen die in december 2011 tijdens de bestuurlijke overleggen met de instellingen zijn gecommuniceerd. Hieronder geven wij een toelichting.

BOKD

Wat betreft de bovenlokale en collectieve belangenbehartiging op het terrein van leefbaarheid stellen wij voor deze taak – die in onze visie valt onder onze invulling van Art. 13 WMO - een

budget beschikbaar voor de BOKD. Het bedrag hiervoor is gebaseerd op de huidige productbegroting 2012 van de BOKD.

Sport Drenthe

Voor het uitvoeren van de sport- en verenigingsmonitor subsidiëren wij Sport Drenthe. Voor deze autonome taak wordt een bedrag beschikbaar gesteld dat gebaseerd is op de productbegroting 2012 van Sport Drenthe.

STAMM CMO

Er wordt een budget beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van opgebouwde kennis en kwaliteit op het gebied van de wettelijke taak Art.13 WMO. Het bedrag hiervoor is gebaseerd op een deel van de productbegroting 2012 van STAMM CMO. Overige werkzaamheden die STAMM CMO kan of wil uitvoeren kunnen zij via projecten 'verdienen' bij andere opdrachtgevers, bijv. gemeenten. Dit kan via het budget dat wij daarvoor beschikbaar stellen aan gemeenten, maar een gemeente heeft daar een eigen verantwoordelijkheid en keuze in.

Zorgbelang Drenthe

Vanuit het verleden ontvangt Zorgbelang Drenthe een provinciale subsidie voor het uitvoeren van de gedecentraliseerde verantwoordelijkheid van het zorgvragersbeleid. Tussen provincies en het ministerie van VWS en Zorgbelang Nederland bestaat onduidelijkheid over de financiële verantwoordelijkheid van deze voormalige wettelijke taak. Volgens het bestuursakkoord zou voor het zorgvragersbeleid geen grote rol (meer) weggelegd zijn in het provinciaal beleid. Iedere provincie vult, bij het ontbreken van duidelijke wettelijke kaders, het zorgvragersbeleid dan ook op eigen wijze in.

De onzekerheid die dit met zich meebrengt voor de toekomst van het zorgvragersbeleid is onderwerp van gesprek tussen het Rijk, de organisaties voor Zorgbelang en de provincies. Wij voelen ons echter verantwoordelijk voor het faciliteren van de bovenlokale en collectieve belangenbehartiging in de zorg. Hiervoor ontvangt Zorgbelang een vast budget. Dit bedrag is gebaseerd op de productbegroting 2012 van Zorgbelang Drenthe én sluit aan bij het bedrag dat de provincie in het verleden ontving van het Rijk voor deze taak, geïndexeerd naar de huidige tijd.

In de programma's van eisen van de vier genoemde instellingen zal de inhoudelijke invulling van bovengenoemde budgetten verder worden vormgegeven. Hierbij speelt ook het verzakelijkingstraject dat een scherp onderscheid maakt tussen opdrachtgever en instellingen als opdrachtnemer een rol.

Sensor

Conform de begroting 2012 is het volgende vastgesteld: voor de telefonische hulpdiensten, Sensor Oost-Nederland (€ 51.925,--) en Sensor Groningen/Drenthe (€ 93.200,--), hebben wij in de begroting 2011 aangegeven de subsidie met ingang van 1 januari 2013 te willen beëindigen. Landelijke ontwikkelingen en goede afstemming met betrokken provincies vragen meer tijd om te komen tot een zorgvuldige afbouw van de subsidie. Al enige tijd proberen wij, alleen en ook in gezamenlijkheid met de andere provincies in het IPO, duidelijkheid te krijgen over onze rol en verantwoordelijkheid richting de telefonische hulpdiensten. Tot op heden

hebben wij hierover nog geen duidelijkheid gekregen. Om zorgvuldigheid in acht te nemen, verlengen wij daarom de subsidie met 1 jaar tot 2014.

6.1.2. *Flexibel budget instellingen sociaal domein*

Door de hernieuwde inzichten (beschreven in paragraaf 5.2) stellen wij een flexibel budget per instelling beschikbaar. In bijlage 1 vindt u de bedragen van het flexibele budget per instelling. Deze budgetten zijn specifiek bestemd voor BOKD, Sport Drenthe, STAMM CMO en Zorgbelang Drenthe.

We hebben gekozen voor de volgende berekeningsystematiek:

Budget 2013

- Ten opzichte van het subsidiebedrag 2012 blijft er totaal 70% van dat bedrag per instelling beschikbaar;
- Na aftrek van het vaste budget dat in december 2011 aan de instelling is gecommuniceerd blijft het resterende deel beschikbaar als flexibel budget.

Budget 2014

- Ten opzichte van het subsidiebedrag 2012 blijft er totaal 45% van dat bedrag per instelling beschikbaar;
- Na aftrek van het vaste budget dat in december 2011 aan de instelling is gecommuniceerd blijft het resterende deel beschikbaar als flexibel budget.

Ook voor de inhoudelijke invulling van dit flexibele budget voor de vier genoemde instellingen zal een programma van eisen worden opgesteld. Dit programma van eisen wordt vanuit de provincie als opdrachtgever opgesteld, maar mede ontwikkelt in samenwerking met de twaalf Drentse gemeenten en in overeenstemming met ons beleid op het gebied van Vitaal platteland (inbedding in de gebiedsagenda's) en (zorg)economie. Wij vinden het van groot belang dat de invulling van dit budget wordt ingegeven vanuit een vraaggerichte benadering.

6.1.3. *(geormerkte) Projectgelden*

Deze projectgelden stellen wij beschikbaar voor incidentele opdrachten en subsidies om kerntaken op het terrein van sociaal beleid en jeugdzorg uit te voeren (PNS+). Ze worden als volgt ingezet:

- Sociale allianties met gemeenten. Het gaat hierbij om uitvoering van taken zoals beschreven onder Art.13 WMO taken (vraaggerichte invulling, vraagstukken van gemeenten). Kosten voor monitors (onderwijsmonitor, jeugdzorgmonitor en monitor pilot jeugd) en continuering uitvoering door huidige partijen;
- Evenementensubsidies sport;
- Transitie en transformatie jeugdzorg;
- Onderwijskansen en
- Overige zaken, passend binnen de kaders van deze notitie.

Voor de inhoudelijke invulling van deze (geormerkte) projectgelden wordt een programma van eisen opgesteld.

Bijlage 1: blad 1

Vaste* en flexibele budgetten voor instellingen sociaal domein				
	2012	2013	2014	2015
BOKD/SDD (vast budget)	€ 220.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
BOKD/SDD (flexibel budget)	€ 0	€54.000	€ 0	€ 0
BOKD/SDD (totale budget)	€ 220.000	€ 154.000	€ 100.000	€ 100.000
Zorgbelang Drenthe (vast budget)	€ 574.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Zorgbelang Drenthe (flexibel budget)	€ 0	€ 251.800	€ 108.300	€ 0
Zorgbelang Drenthe (totale budget)	€ 574.000	€ 401.800	€ 258.300	€ 150.000
Sensor (vast budget)	€ 145.000	€ 145.000	€ 0	€ 0
SportDrenthe (vast budget)	€ 210.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
SportDrenthe (flexibel budget)	€ 0	€ 112.000	€ 59.500	€ 0
SportDrenthe (totale budget)	€ 210.000	€ 147.000	€ 94.500	€ 35.000
STAMM (vast budget)	€ 1.759.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
STAMM (flexibel budget)	€ 0	€ 731.300	€ 291.550	€ 0
STAMM (totale budget)	€ 1.759.000	€ 1.231.300	€ 791.550	€500.000
Subtotaal sociaal:	€2.908.000	€2.079.100	€ 1.244.350	€ 785.000

* vaste budgetten zijn in december 2011 gecommuniceerd met de instellingen, conform Statenbrief 7 december 2011.

Bijlage 1: blad 2

Totaalbudget sociaal domein (exclusief Jeugdzorg)				
	2012	2013	2014	2015
Instellingen totaal	€ 2.908.000	€ 2.079.100	€ 1.244.350	€ 785.000
Instellingen	€ 220.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
vaste budget	€ 574.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
	€ 145.000	€ 145.000	€ 0	€ 0
	€ 210.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
	€ 1.759.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Instellingen vaste budget - totaal	€ 2.908.000	€ 930.000	€ 785.000	€ 785.000
Instellingen	€ 0	€ 54.000	€ 0	€ 0
flexibel budget	€ 0	€ 251.800	€ 108.300	€ 0
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 0	€ 112.000	€ 59.500	€ 0
	€ 0	€ 731.300	€ 291.550	€ 0
Instellingen flexibel budget - totaal	€ 0	€ 1.149.100	€ 459.350	€ 0
(geormerkte) projectgelden	€ 2.846.000	€ 1.340.400	€ 1.263.150	€ 1.752.500
Middelen VJN 2011	€ 400.000	€ 400.000	€ 750.000	€ 550.000